

Наукові перспективи
Видавнича група

ISSN (print) 2708-7530
DOI: 10.52058/2708-7530-2024-6(48)

НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

СЕРІЯ: "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ", СЕРІЯ: "ПРАВО",
СЕРІЯ: "ЕКОНОМІКА", СЕРІЯ: "ПЕДАГОГІКА",
СЕРІЯ: "ПСИХОЛОГІЯ", СЕРІЯ: "МЕДИЦИНА"

Миру нашій Україні

Випуск 6(48)
2024

Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління

Асоціація науковців України

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

Наукові перспективи

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»)*

Випуск № 6(48) 2024

Київ—2024

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

Association of Scientists of Ukraine

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

Scientific Perspectives

*(Series "Public Administration", Series "Law", Series "Economics",
Series "Medicine", Series "Pedagogy", Series "Psychology")*

Issue № 6(48) 2024

Kiev—2024

ISSN (print) 2708-7530

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8\(4:\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8(4:))

Наукові перспективи: журнал. 2024. № 6(48) 2024. С.1046

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 24.09.2020 р.
№ 1188 журналу присвоєно категорію "Б" із галузей науки:
державне управління, право та економіка*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021
№ 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології*

Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 26.02.2024, № 7/6 24)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 24436-14376Р від 09.06.2020 р.

Журнал видається за підтримки Міжнародного економічного інституту (Есеніце, Чехія) та
КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва"

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні та за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та медицини. Видання розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків.

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор:

Жукова Ірина Віталіївна

кандидат наук з державного управління, доцент, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, Лауреат премії імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності, Лауреат Всеукраїнської премії «Інновація в освіті — 2018», м. Київ, Україна

Заступники Головного редактора:

Янчук Артем Олександрович — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, Заступник керівника Апарата Верховної Ради України (Київ, Україна);

Непомнящий Олександр Михайлович — доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор, Дійсний член Академії будівництва України, професор кафедри архітектури і просторового планування Національного авіаційного університету (Київ, Україна). Заслужений будівельник України, Почесний працівник будівництва та архітектури, державний службовець 3 рангу (Київ, Україна);

Дацій Олександр Іванович — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (Київ, Україна);

Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна).

Редакційна колегія:

Романенко Євген Олександрович — доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Генерального штабу Збройних сил України, президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна);

Арошидзе Паата — доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);

Ахметова Лайла Сейсембековна — доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО, міжнародної журналістики і медіа в суспільстві факультету журналістики Казахського Національного університету (КазНУ) ім. аль-Фарабі (Казахстан) ;

Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Балахтар Катерина Сергіївна — здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна);

Бурик Зорiana Михайлівна — доктор наук з державного управління, старший викладач кафедри регіонального управління та місцевого самоврядування Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна) ;

Вашека Тетяна Володимирівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна) ;

Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща) ;

Вдовіна Олена Олександрівна — кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна);

Гбур Зоряна Володимирівна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна) ;

Долгова Олена Миколаївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

Гвожджевiч Сильвія — кандидат наук, кафедра адміністрації та національної безпеки Державної професійної вищої школи ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща);

Головач Наталія Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Гудзенко Ганна Володимирівна — кандидат медичних наук, асистент кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна);

Гуменникова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Гечбаїя Бадрі Нодаровiч — доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія);

Дегтяр Андрій Олегович — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та підприємництва Національного аерокосмічного університету імені М.С. Жуковського, Заслужений діяч науки і техніки України (Харків, Україна) ;

Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна) ;

Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна) ;

Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

Кайдашев Роман Петрович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Кобець Дмитро Леонтійович - кандидат економічних наук (доктор філософії), доцент Хмельницького національного університету, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування (м. Хмельницький, Україна) ;

Коляденко Ніна Володимирівна — доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної психології Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Київ, Україна) ;

Лігоцький Анатолій Олексійович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна) ;

Лич (Назарук) Оксана Миколаївна — доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

Мальцев Дмитро Валерійович — кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна) ;

Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна);

Мідельський Сергій Людвигович — професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан);
Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща);

Мовмига Наталія Євгенівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки праці та навколишнього середовища Національного Технічного Університету «Харківський Політехнічний Інститут» (Харків, Україна);

Мотренко Тимофій Валентинович — доктор філософських наук, професор, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, Академік Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна) ;

Нікульчев Микола Олександрович — доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри історії та права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (Покровськ, Донецька область, Україна);

Недбалек Карел — доктор філософії (PhD) в галузі права, доцент, професор Європейського професійного докторату, МВА, адвокат (Чехія) ;

Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна) ;

Носирев Олександр Олександрович — кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Харків, Україна) ;

Орел Марія Григорівна — доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна);

Пархоменко-Куцєвіл Оксана Ігорівна — доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Перестюк Інга Миколаївна — кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна) ;

Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна);

П'янківська Людмила Володимирівна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення, Державний науково-дослідний інститут МВС України (Київ, Україна);

Радзіховська Наталія Станіславівна — кандидат медичних наук, лікар вищої категорії, завідувач відділенням неврології КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва", асистент кафедри неврології НМУ імені О.О. Богомольця (Київ, Україна) ;

Савенко Олена Анатоліївна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і права Дніпровського державного аграрно-економічного університету, членкиня громадської наукової організації "Фінансово-економічна наукова рада" (Київ, Україна) ;

Ситник Григорій Петрович — доктор наук з державного управління, кандидат технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри державного управління Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна) ;

Стовба Тетяна Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та морського права Херсонської державної морської академії (Херсон, Україна);

Тимошенко Наталія Юрївна — кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (м. Київ, Україна);

Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна) ;

Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна) ;

Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна) ;

Цимбалюк Руслан Степанович — кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної хірургії № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №2 (Київ, Україна) ;

Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна) ;

Шаповалова Алла Миколаївна - кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та історії Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського (Київ, Україна) ;

Якимчук Аліна Юрївна — доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна) ;

Яковицька Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна).

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© автори статей, 2024

© Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління, 2024

© Асоціація науковців України, 2024

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2024

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Державне управління»

Білецький М.О. <i>СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	15
Богданенко А.І. <i>ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВ'Я НА ЦІННІСНІ ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ</i>	25
Бондар О.В. <i>МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД СВІТОВИЙ ДОСВІД</i>	43
Босенко А.К., Степанян Е.К., Білінський М.В., Лященко О.В., Осадчий А.Ю. <i>ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА: ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ</i>	53
Брич Л.В. <i>ІНВЕСТИЦІЇ В РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19: ДОСВІД В КОНТЕКСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	64
Бурик М.М. <i>НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД</i>	73
Гончаренко В.С. <i>НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУ- ВАННЯ</i>	89
Гончарук Н.Т., Прокопенко С.Л. <i>СУЧАСНИЙ СТАН НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ</i>	101
Дзюба Т.В. <i>ВПЛИВ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕФОРМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ФАРМАЦЕВТИЧНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ</i>	116

Смельянов В.Р. <i>МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ: РОЛЬ АДВОКАТУРИ</i>	126
Клименко О.М., Мирошниченко В.О., Андрущенко Т.В. <i>УПРАВЛІННЯ КІБЕРБЕЗПЕКОЮ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ ТА СУЧАСНІ СПОСОБИ ЗАПОБІГАННЯ</i>	136
Кокошко Ф.І., Шедловська Е.О., Шевчук С.В. <i>ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ : ПРАВОВИЙ АСПЕКТ</i>	145
Кудрявський І.В. <i>СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ В УКРАЇНІ</i>	155
Кухарчук П.М. <i>МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	172
Липовська Н.А., Сахарова К.О. <i>СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПУБЛІЧНОУПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ</i>	181
Малюхов О.С. <i>РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПІДТРИМЦІ ВПО: ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ПРАКТИКИ СПІВПРАЦІ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ</i>	193
Матвєєнко І.В. <i>ПОГЛЯДИ ЩОДО ЗМІСТУ ВПЛИВІВ В ЗАРУБІЖНІЙ НАУЦІ</i>	206
Пастух К.В. <i>ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ Й МУНІЦИПАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ: МЕХАНІЗМИ, СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД</i>	220
Полікарпов А.О. <i>ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В УКРАЇНІ</i>	232
Половенко В.М. <i>ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ЇЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	242
Прядун В.В. <i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ФУНКЦІОНУВАННЯ І РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД</i>	252

Радиш Я.Ф. <i>ДЕРЖАВНІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ПОРЯДКУ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ У ДІЯЛЬНОСТІ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ</i>	261
Родіонов Є.О. <i>УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ЕФЕКТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ</i>	270
Ромахова О.О. <i>СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ: ВІД КОНЦЕПЦІЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ</i>	279
Тарнавський А.М. <i>ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ПОНЯТТЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ</i>	298
Чечетова Н.Ф., Гордієнко О.С. <i>ОСНОВНІ ЗАХОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В СУЧАСНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ</i>	311
СЕРІЯ «Економіка»	
Бегей Б.В. <i>СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РЕГІОНАЛЬНИХ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ</i>	324
Веселий І.О. <i>ОЗНАКИ ТА ВИДІЛЕННЯ ГРУПИ «ЦИФРОВІ БАНКИ» У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ</i>	338
Вишинська А.Ю. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ У ПРАКТИЦІ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА</i>	351
Дорошкевич К.О., Сидорак О.Р. <i>МЕНТОРИНГОВІ СИСТЕМИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	363
Зварич О.І., Когут Н.О. <i>ГНУЧКІСТЬ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ У КОНТЕКСТІ РІЗНИХ ШКІЛ УПРАВЛІННЯ</i>	372

Івахів А.Б. <i>ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ</i>	382
Катрич В.М. <i>РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОГО СЕКТОРУ</i>	394
Колмакова О.М., Лисенко Б.С., Нікітін А.М. <i>УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ЗАКУПІВЕЛЬ МАТЕРІАЛІВ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА</i>	403
Корчинська О.О., Дубачев Д.А. <i>ВИКЛИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ</i>	415
Науменко М.А. <i>ІННОВАЦІЙНА МЕТОДОЛОГІЯ ФІНАНСОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ ЯК НАПРЯМОК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ</i>	424
Петруха Н.М., Денисенко Ю.М. <i>РЕІНТЕГРАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	448
Ружевич В.І. <i>ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ У НАФТОГАЗОВІЙ СФЕРІ</i>	464
Халіна В.Ю., Сліпець А.О., Колбасинський Ю.В. <i>СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА</i>	478
Шашина М.В., Єрсіна К.В. <i>ВПЛИВ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА</i>	492
Швець В.Є., Дячок О.Р. <i>НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З КРИПТОВАЛЮТОЮ</i>	504
Шевченко О.М., Пець В.Г. <i>ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ</i>	524

СЕРІЯ «Право»

Бондаренко-Берегович В.В. <i>СУДОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ</i>	535
Бучинський О.Й. <i>ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ</i>	549
Вервейко І.Д. <i>МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ</i>	558
Вишневська М.М., Назаренко П.Г., Лопоха В.В. <i>КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ПОКАРАНЬ У КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ</i>	572
Войтовський В.С. <i>АДМІНІСТРАТИВНА СКАРГА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ПОРУШЕНИХ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН</i>	584
Гапотій В.Д., Гігін О.В., Остапенко О.Є. <i>РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ В ГАРАНТУВАННІ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН</i>	594
Гринько В.Ф. <i>ЗАКОНОДАВЧІ НОВЕЛИ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД</i>	605
Дрозд В.Г. <i>ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛІСНОГО НЕВИКОНАННЯ ОBOB'ЯЗКІВ ПО ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ</i>	614
Єсауленко П.М. <i>ВЧИНЕННЯ ІНШОГО НАСИЛЬСТВА ЯК СПОСІБ ПОРУШЕННЯ СТАТУТНИХ ПРАВИЛ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ ЗА ВІДСУТНОСТІ ВІДНОСИН ПІДЛЕГЛОСТІ</i>	623
Журба О.О. <i>ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ МІГРАНТІВ, ЯКІ СТАЛИ ЖЕРТВАМИ МІЖНАРОДНОГО ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ</i>	634
Кульчій І.О., Таран Д.П., Бойко В.В. <i>ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ДОСЯГНЕННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	645

- Лаврінченко Д.В.** 660
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ПІД ЧАС ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ
- Лугіна Н.А., Білінська Ю.О., Анохіна Я.В.** 669
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗГВАЛТУВАННЯ ТА ЗА НАСИЛЬНИЦЬКЕ ЗАДОВОЛЕННЯ СТАТЕВОЇ ПРИСТРАСТІ НЕПРИРОДНИМ СПОСОБОМ
- Опацький Р.М., Безносюк А.М.** 682
ЗАРУБІЖНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛГБТ +
- Павленко Т.А.** 692
ДО ПИТАННЯ ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ВИМОГ ПОЖЕЖНОЇ АБО ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ
- Пальчик М.Л., Полонська О.І.** 702
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТАЄМНИЦІ ФІНАНСОВОЇ ПОСЛУГИ В УКРАЇНІ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ
- Перелигіна Р.В.** 715
ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
- Петров О.О.** 722
ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕКСПЛУАТАНТА ПОВІТРЯНОГО СУДНА
- Предместніков О.Г., Родінова Н.Л., Карпунець В.Д.** 743
КОЛАБОРАЦІОНІЗМ ЯК СУСПІЛЬНО-НЕБЕЗПЕЧНЕ ЯВИЩЕ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ТА ПІДХОДИ ДО БОРОТЬБИ
- Присяжнюк О.В.** 754
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ УЧАСНИКІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
- Романюк М.В.** 763
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ В СФЕРІ ВИДОБУВАННЯ СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ В УКРАЇНІ
- Соколик І.М.** 772
ПРИНЦИП ТРАНСПАРЕНТНОСТІ В ОРГАНАХ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: СПІВВІДНОШЕННЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ ЗАСАДНИЧИМИ ПРИНЦИПАМИ ЇХНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Сохіян А.С., Запорожець А.А.** 782
ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ США НА ПРИКЛАДІ AIR FORCE ADVOCATE GENERAL CORPS. ВЗАЄМОДІЯ ЇЇ З НАТО
- Урлапова О.Я.** 790
КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОТЕРПІЛОГО ВІД ШАХРАЙСТВА З НЕРУХОМІСТЮ
- Хомічов І.О.** 798
ДІЯ НОРМ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ» В ЧАСІ ЩОДО ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ СУБ'ЄКТІВ ДЕКЛАРУВАННЯ
- Цирен О.К., Кислий О.М.** 812
ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМИ АПК ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ
- СЕРІЯ «Психологія»**
- Березяк К.М., Сидоренко В.О., Пономаревський С.Б.** 823
ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА АКАДЕМІЧНУ УСПІШНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ
- Гордієнко-Митрофанова І.В., Сауга С.Л.** 836
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ФУГТИВНОСТІ ЯК КОМПОНЕНТА ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОНСТАТУВАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ)
- Гоян І.М., Лазор О.І.** 860
ВИТОКИ, СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ФЕНОМЕНУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕСУРСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ
- Долгоносенко В.В.** 870
ПРОКРАСТИНАЦІЯ ЯК ОЗНАКА ДЕЗАДАПТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ
- Карпюк Ю.Я., Хрущ О.В., Федик О.В.** 881
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФІЛАКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ВИКЛАДАЧІВ ЗВО
- Клименко І.С., Донець І.В., Пашко Т.А.** 895
ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ПСИХОТЕРАПІЇ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ І ІНТЕРВЕНЦІЙ
- Котик І.О., Яремчук В.О.** 907
ФОРМУВАННЯ ПСИХОСОЦІАЛЬНИХ УЯВЛЕНЬ ШКОЛЯРІВ ПРО ОСОБИСТУ ВЛАСНІСТЬ У ПРОЦЕСІ ЇХНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ

Ляшенко Б.Ю., Беляєва Н.Є. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ АКАДЕМІЧНОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЯ НА РОЗВИТОК КОГНІТИВНИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	921
Маргарян С.О. <i>ВПЛИВ СТИЛЮ ЛІДЕРСТВА НА МОТИВАЦІЮ ПРАЦІВНИКІВ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ</i>	931
Мартенко О.Л., Мартенко Ю.І. <i>ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДХИЛЕНЬ У ПОВЕДІНЦІ ОСОБИСТОСТІ</i>	943
Петрунько О.В. <i>УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ В СИТУАЦІЯХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: РАЦІОНАЛЬНО-ЛОГІЧНА ТА МІФОЛОГІЧНА ПАРАДИГМИ</i>	958
Севост'янов П.О., Клімушев В.В., Клімушева Г.С. <i>АНАЛІЗ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНУВАННЯ: ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-ПЛАТФОРМ, ІГРОВИХ ДОДАТКІВ ТА ОНЛАЙН-КУРСІВ</i>	971
Склярова Г.О. <i>ПСИХОМЕТРИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ МЕЛЬБУРНЬСЬКОГО ОПИТУВАЛЬНИКА УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ГЕНДЕРНИХ, ВІКОВИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ГРУП</i>	986
Слонченко Є.І., Терпило В.О. <i>ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ ПАТРІОТИЗМУ</i>	1001
Справцева К.С. <i>ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ОБРАЗУ «Я» У ВІЗУАЛЬНІЙ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ</i>	1013
Чиркова Т.І. <i>ФАКТОР МАНІПУЛЯЦІЙ ІДЕЯМИ ФЕМІНІЗМУ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ФОРМУЮЧИЙ ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМИ ПОЯВИ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ВЕБ-КАМ СТРІП-ЧАТІВ</i>	1024
Юркова О.І., Кравченко К.О. <i>ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АСЕРТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	1035

УДК 351.773:615.11:004](477)

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-6\(48\)-116-125](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-6(48)-116-125)

Дзюба Тетяна Володимирівна аспірант кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування, Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, <https://orcid.org/0000-0003-4100-2785>

ВПЛИВ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕФОРМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ФАРМАЦЕВТИЧНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ

Анотація. У представленій статті розглядається вплив стратегії розвитку реформ охорони здоров'я на фармацевтичну галузь України. Автор аналізує, як зміни в законодавстві та впровадження європейських стандартів якості та безпеки впливають на внутрішнє виробництво, доступність медичних послуг та міжнародну конкурентоспроможність української фармацевтичної продукції. Автором підкреслено значення цих реформ для зміцнення національної системи охорони здоров'я та їх потенціал в забезпеченні сталого розвитку фармацевтичного сектору.

Автор зазначає, що впровадження європейських стандартів сприяє підвищенню якості медичних продуктів, робить українську фармацевтичну продукцію більш конкурентоспроможною на світовому ринку та відкриває нові можливості для експорту. Водночас, такі зміни вимагають від внутрішніх виробників великих інвестицій у дослідження та розробки, а також адаптацію до нових регуляторних вимог. Особлива увага в статті приділяється впливу реформ на доступність та якість лікарських засобів для населення України, а також на розвиток внутрішнього ринку фармацевтичних продуктів.

Автор обговорює ініціативи, пов'язані з реформою охорони здоров'я, такі як децентралізація управління медичними установами, впровадження електронних медичних систем, які мають на меті забезпечення прозорості та підвищення ефективності медичного обслуговування. Такі зміни сприяють покращенню координації між медичними установами та забезпечують кращий доступ пацієнтів до їх медичних даних, що в кінцевому підсумку веде до підвищення якості лікування.

Автор також висвітлює важливість законодавчих змін, зокрема прийняття Закону України “Про лікарські засоби”, який встановлює строгі вимоги до виробництва, імпорту, розподілу та контролю якості медичних препаратів. Цей закон є критично важливим для забезпечення безпеки та ефективності лікарських засобів, що доступні на українському ринку. Висновок статті підкреслює, що реформа охорони здоров'я в Україні має комплексний вплив на соціально-економічний розвиток країни, а також на фармацевтичну галузь. Зусилля, спрямовані на впровадження реформ, допомагають підвищити якість

життя населення, забезпечуючи доступ до високоякісних та безпечних медичних препаратів.

Ключові слова: реформа охорони здоров'я, фармацевтична галузь України, європейські стандарти якості, вплив законодавства, міжнародна конкурентоспроможність, внутрішнє виробництво, доступність медичних препаратів.

Dziuba Tetiana Volodymyrivna Graduate student of the Department of Health Care Management and Public Administration, Shupyk National Healthcare University of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-4100-2785>

THE INFLUENCE OF THE HEALTH CARE REFORM DEVELOPMENT STRATEGY ON THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY OF UKRAINE

Abstract. The presented article examines the influence of the development strategy of health care reforms on the pharmaceutical industry of Ukraine. The author analyzes how changes in legislation and the implementation of European quality and safety standards affect domestic production, the availability of medical services and the international competitiveness of Ukrainian pharmaceutical products. The author emphasized the importance of these reforms for strengthening the national health care system and their potential in ensuring the sustainable development of the pharmaceutical sector.

The author notes that the introduction of European standards contributes to the improvement of the quality of medical products, makes Ukrainian pharmaceutical products more competitive on the world market and opens up new opportunities for export. At the same time, such changes require large investments in research and development from domestic manufacturers, as well as adaptation to new regulatory requirements. The article pays special attention to the impact of the reforms on the availability and quality of medicines for the population of Ukraine, as well as on the development of the domestic market of pharmaceutical products.

The author discusses initiatives related to health care reform, such as the decentralization of management of medical institutions, the introduction of electronic medical systems, which aim to ensure transparency and improve the efficiency of medical care. Such changes contribute to better coordination between medical institutions and provide better access for patients to their medical data, which ultimately leads to an improvement in the quality of treatment.

The author also highlights the importance of legislative changes, in particular, the adoption of the Law of Ukraine "On Medicinal Products", which establishes strict requirements for the production, import, distribution and quality control of medicinal products. This law is critically important for ensuring the safety and effectiveness of medicines available on the Ukrainian market. The conclusion of the article emphasizes that the health care reform in Ukraine has a complex impact on

the socio-economic development of the country, as well as on the pharmaceutical industry. Efforts aimed at the implementation of reforms help improve the quality of life of the population by providing access to high-quality and safe medicines.

Keywords: health care reform, pharmaceutical industry of Ukraine, European quality standards, impact of legislation, international competitiveness, domestic production, availability of medical drugs.

Постановка проблеми. У сучасному світі глобалізації та інтенсивних технологічних змін важливе місце займає розвиток національних систем охорон здоров'я, зокрема через модернізацію фармацевтичних галузей. Україна стикається з численними викликами у впровадженні реформ, спрямованих на підвищення якості та доступності медичних послуг. Важливим аспектом таких реформ є гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами, що вимагає значних зусиль у сфері регулювання, контролю якості та безпеки лікарських засобів. Зазначені зміни вимагають детального аналізу і оцінки, оскільки мають перепони у вигляді обмежених ресурсів, потреби в значних інвестиціях у наукові дослідження і розробки, а також потреби у впровадженні нових технологій виробництва. Це ставить під питання, наскільки ефективно можуть бути реалізовані ці амбітні плани, особливо у контексті підтримки внутрішнього виробництва та зменшення залежності від імпорту лікарських засобів. В результаті, ключовим питанням залишається здатність України інтегруватися в міжнародний фармацевтичний ринок, підвищити якість своєї продукції і забезпечити належні умови для здоров'я своїх громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій учених А. Барзилович, В. Галай, О. Капітан, В. Павло, І. Парубчак, Н. Радух, А. Цветковська, О. Шандрівська, показує вагомий вплив реформи охорони здоров'я на фармацевтичну галузь України. Ці дослідження висвітлюють широкий спектр змін, від впровадження нових стандартів безпеки та якості лікарських засобів до стратегій розвитку внутрішнього фармацевтичного виробництва. Вони також оцінюють довгострокові наслідки реформ на національну економіку і міжнародну конкурентоспроможність українських фармацевтичних продуктів.

Метою статті є аналіз впливу реформ охорони здоров'я на фармацевтичну галузь України, з акцентом на імплементацію європейських стандартів якості та безпеки.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день, реформа охорони здоров'я в Україні стоїть на порядку денному як один із пріоритетних напрямків державної політики. Ініційовані зміни націлені на поліпшення якості та доступності медичних послуг для населення, що включає реорганізацію системи фінансування, модернізацію медичних установ і впровадження сучасних медичних технологій [7]. Ці заходи впливають на всі аспекти медичного обслуговування і мають стратегічне значення для зміцнення національної системи охорони здоров'я.

Варто звернути увагу на те, що фармацевтична галузь відіграє важливу роль у забезпеченні здоров'я населення, оскільки доступність та якість лікарських засобів безпосередньо впливають на ефективність лікування. У контексті реформ, фармацевтична індустрія України переживає значні трансформації, спрямовані на адаптацію до європейських стандартів якості та безпеки лікарських засобів. Такі зміни мають на меті не тільки покращити загальний стан здоров'я населення, а й стимулювати розвиток внутрішнього виробництва, зменшуючи залежність від імпорту та підвищуючи конкурентоспроможність країни на міжнародному рівні. Окреслені ініціативи відкривають нові можливості для розвитку фармацевтичного сектору, а також висувають виклики, які потребують координації зусиль усіх зацікавлених сторін, включаючи державні органи, медичні установи та приватний сектор [5, с. 133-145]. Враховуючи це, стає очевидним, що сучасна реформа охорони здоров'я в Україні є не тільки процесом перебудови медичної системи, а й комплексним впливом на соціально-економічний розвиток країни в цілому.

Доречно зазначити, що однією з ключових цілей реформи охорони здоров'я в Україні є підвищення якості медичних послуг та їхньої доступності для всіх верств населення. Це передбачає забезпечення кожного громадянина України можливістю отримати вчасну і кваліфіковану медичну допомогу за рахунок держави. Щоб досягти цих завдань, реформа передбачає впровадження страхової медицини, де фінансування охорони здоров'я здійснюється через державний бюджет та обов'язкові медичні страхування [7].

Необхідно акцентувати увагу на тому, що значним аспектом реформи є децентралізація охорони здоров'я, яка передбачає передачу управління медичними закладами від центральної влади до місцевих органів. Це дає можливість більш ефективного розподілу ресурсів та керування медичними установами на місцях, що в свою чергу повинно сприяти покращенню сервісу і скороченню черг. В рамках реформи було внесено значні зміни у законодавство, що стосується охорони здоров'я в Україні. Зокрема, були прийняті закони, які регулюють діяльність медичних закладів, встановлюють стандарти якості медичної допомоги, та вводять нові вимоги до медичного персоналу [4, с. 128-134]. Одним з ключових нововведень є запровадження електронної системи охорони здоров'я, яка включає електронні медичні картки, електронне призначення лікарських засобів та реєстрацію медичних випадків. Ці зміни значно підвищують прозорість і контроль якості медичних послуг.

Одним з ключових законів, прийнятих в контексті реформи, є Закон України "Про лікарські засоби" від 17 вересня 2023 року, № 3345-IX [3]. Цей закон критично важливий для регулювання всього спектру пов'язаних з лікарськими засобами процесів – від розробки, виробництва, імпорту та експорту до фармаконагляду. Він встановлює високі стандарти безпеки, ефективності та якості, забезпечуючи належний захист здоров'я пацієнтів і відповідність української фармацевтичної продукції міжнародним нормам.

Загалом, варто сказати, що законодавчі зміни впливають на доступність та якість медичного обслуговування, роблячи його більш орієнтованим на потреби пацієнта. Вони зосереджують увагу на профілактиці та ранній діагностиці захворювань, що веде до ефективнішого та економічно вигіднішого лікування. Впровадження електронних систем також сприяє зручному доступу пацієнтів до своїх медичних даних і історії лікування, підвищуючи їхню інформованість та активну участь у процесі лікування.

Таким чином, реформа охорони здоров'я в Україні, за допомогою ряду законодавчих та організаційних змін, відкриває нові можливості для поліпшення медичного сервісу, роблячи його більш доступним та якісним для всього населення країни. Доречно звернути увагу на таблицю 1, яка узагальнює ключові аспекти реформи охорони здоров'я та їх вплив на фармацевтичну галузь, демонструючи, як зміни в одній сфері можуть вплинути на інші аспекти здоров'я та економіки.

Таблиця 1.

Огляд ключових аспектів реформи охорони здоров'я в Україні та їх вплив на фармацевтичну галузь

Аспект реформи	Ціль	Очікувані результати	Вплив на фармацевтичну галузь
Фінансування охорони здоров'я	Забезпечити стабільне фінансування медичних послуг через введення обов'язкового медичного страхування.	Зменшення фінансового тягаря на пацієнтів, покращення якості медичних послуг.	Зростання попиту на лікарські засоби завдяки кращому доступу до медичних послуг.
Децентралізація управління	Підвищити ефективність управління медичними установами шляхом передачі повноважень на місцевий рівень.	Більш ефективне використання ресурсів, відповідність медичних послуг місцевим потребам.	Можливості для розширення мережі аптек і розподілу лікарських засобів на місцях.
Електронна система охорони здоров'я	Впровадити сучасні технології для підвищення прозорості та доступності медичних послуг.	Забезпечення доступу пацієнтів до електронних медичних записів, покращення координації між медичними установами.	Оптимізація логістики лікарських засобів, впровадження інноваційних IT-рішень у галузі.
Законодавчі зміни	Оновити законодавство для підтримки реформи, встановити стандарти якості медичних послуг.	Запровадження єдиних медичних та фармацевтичних стандартів, забезпечення їх дотримання.	Стандартизація виробництва лікарських засобів, підвищення якості продукції.

Авторська розробка.

Отож, аналізуючи таблицю, можна сказати, що реформа охорони здоров'я в Україні має комплексний підхід, який охоплює різні аспекти

медичного обслуговування та управління. Запровадження обов'язкового медичного страхування та децентралізація влади дозволяють покращити якість та доступність медичних послуг, роблячи їх більш відповідними до потреб місцевого населення. Електронна система охорони здоров'я сприяє підвищенню прозорості та ефективності лікування, а законодавчі зміни створюють нормативну базу для сталого розвитку медичної галузі.

Доречно зауважити, що Закон України “Про лікарські засоби” регулює повний спектр правовідносин, пов'язаних з обігом лікарських засобів на території країни [3]. Він охоплює всі етапи життєвого циклу лікарських засобів, включаючи їх розробку, доклінічні та клінічні дослідження, виробництво, імпорту, оптову і роздрібну торгівлю, а також контроль якості і фармаконагляд. Закон вводить чіткі вимоги до всіх учасників ринку, від виробників до роздрібних продавців, та визначає права та обов'язки учасників ринку. Важливо відзначити, що метою закону є забезпечення доступу населення до безпечних, ефективних і якісних лікарських засобів. Також закон має на меті адаптацію національного законодавства до стандартів та норм Європейського Союзу в галузі фармацевтики.

Слід звернути увагу на те, що Закон України “Про лікарські засоби” відіграє ключову роль у регулюванні фармацевтичного ринку країни. Цей законодавчий акт встановлює комплексний нормативно-правовий регламент, що охоплює всі аспекти обігу лікарських засобів, від виробництва до реалізації та контролю якості. Його положення спрямовані на забезпечення безпеки, ефективності та якості лікарських препаратів, доступних на українському ринку. Закон впроваджує ряд важливих ініціатив, які мають значний вплив на стандартизацію процесів у фармацевтичній індустрії [3]. Введення вимог до дотримання належних виробничих практик (GMP) сприяє підвищенню якості виробництва лікарських засобів. Ці стандарти забезпечують, що продукція виготовляється згідно з установленими технологічними та якісними критеріями, що є критично важливим для гарантування безпеки пацієнтів.

Також необхідно підкреслити, що державна реєстрація лікарських засобів є ще однією ключовою вимогою, яка зобов'язує виробників демонструвати безпеку та ефективність своїх продуктів перед тим, як вони будуть допущені до продажу. Цей процес включає детальну перевірку дослідницьких даних і результатів клінічних випробувань, забезпечуючи, що лише безпечні та ефективні лікарські засоби надходять на ринок. Система фармаконагляду, встановлена законом, забезпечує постійний моніторинг лікарських засобів після їхньої реєстрації та введення в обіг [3]. Це дозволяє своєчасно ідентифікувати та реагувати на будь-які проблеми з безпекою, що можуть виникнути внаслідок широкого використання препаратів в клінічній практиці.

Враховуючи це все, можна вважати, що Закон “Про лікарські засоби” сприяє розвитку прозорості та відповідальної фармацевтичної галузі в Україні,

встановлюючи високі стандарти якості та безпеки, які корелюють з європейськими нормами та сприяють інтеграції українського ринку в глобальні фармацевтичні системи. Загалом, оглядаючи широкий спектр регуляцій, встановлених зазначеним законом, стає зрозумілим, що він відіграє фундаментальну роль у формуванні правового ландшафту фармацевтичного ринку. Розуміння цих положень в контексті їхнього впливу на ринок, безпеку пацієнтів та якість продукції є ключовим для всіх сторін, задіяних у фармацевтичній індустрії. Для наочного представлення зв'язків між різними аспектами цього закону та їх впливом на ринок, доцільно розглянути рис. 1, який відображає основні елементи закону та їх взаємодію, спрямовану на підтримку безпечного та ефективного обігу лікарських засобів на території України.

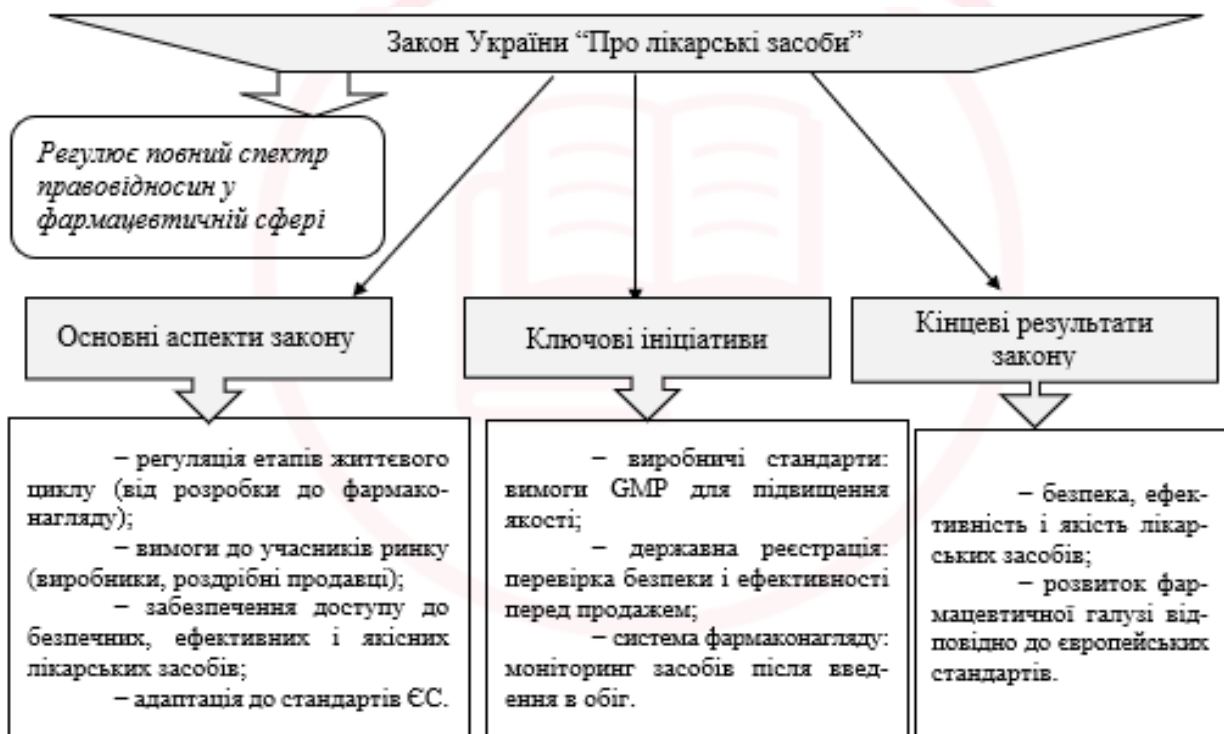

Рис. 1. Структурний аналіз впливу Закону України “Про лікарські засоби” на фармацевтичну індустрію, авторська розробка.

Необхідно акцентувати увагу на тому, що реформа охорони здоров'я в Україні внесла значні зміни у фармацевтичну індустрію, особливо стосовно регулювання виробництва та торгівлі лікарськими засобами. З прийняттям нового законодавства, включно з Законом України “Про лікарські засоби”, встановлено більш строгі стандарти якості, безпеки і ефективності. Таке регулювання включає детальніші вимоги до належних виробничих практик (GMP), які визначають мінімальні стандарти для виробництва, що забезпечують високу якість та безпеку продукції [1, с. 134-140]. Ці зміни

сприяють підвищенню довіри споживачів та зміцненню міжнародного іміджу України як виробника надійних медичних препаратів.

Що стосується імпорту та експорту фармацевтичної продукції, реформа також сприяла введенню чіткіших процедур для регуляції міжнародної торгівлі. Законодавство вимагає від імпортерів та експортерів дотримання нових норм, що відповідають глобальним стандартам. Це не тільки забезпечує більшу безпеку продукції, що потрапляє на внутрішній ринок, але й відкриває українським виробникам доступ до нових зарубіжних ринків завдяки підтвердженню відповідності міжнародним стандартам якості [9, с. 56-68].

Значний вплив реформи також можна помітити у сфері внутрішнього виробництва. Підтримка держави, спрямована на розвиток місцевого фармацевтичного виробництва, включає гранти для наукових досліджень, податкові пільги для фармацевтичних компаній та інші стимули для внутрішньої індустрії. Це сприяє зменшенню залежності від імпортованих медичних засобів, забезпечуючи країну власними, високоякісними лікарськими засобами [6, с. 42-46]. Такий підхід не тільки зміцнює економіку країни, але й сприяє створенню нових робочих місць і підвищенню загального рівня здоров'я населення.

В цьому контексті, особливо важливо відзначити, що посилення місцевого виробництва безпосередньо пов'язане з введенням європейських стандартів якості та безпеки. Ці стандарти є ключовими для гармонізації національних виробничих норм з міжнародними вимогами, що не лише відкриває нові можливості для українських виробників на зовнішніх ринках, але й значно покращує рівень безпеки та ефективності лікарських засобів. Впровадження цих стандартів також забезпечує прозорість виробничих процесів, що є важливим фактором у підвищенні довіри до вітчизняної продукції.

Окреслені зміни стимулюють інноваційність, залучають інвестиції та покращують загальний імідж української фармацевтичної промисловості на світовому рівні [8]. Завдяки адаптації до європейських регуляторних стандартів, Україна поступово входить у число надійних країн-виробників, що можуть ефективно конкурувати на ринках ЄС та інших регіонів [2, с. 189-194]. Такий підхід не тільки зміцнює фармацевтичну галузь, але й сприяє зростанню національної економіки за рахунок збільшення експорту якісних медичних товарів.

Загалом, необхідно наголосити на тому, що реформа фармацевтичної галузі в Україні, особливо через введення європейських стандартів якості та безпеки, активно сприяє підвищенню конкурентоспроможності та надійності вітчизняного виробництва на міжнародній арені. Завдяки цим змінам, українські фармацевтичні компанії не лише покращують якість своїх

продуктів, але й ефективно проникають на зовнішні ринки, залучаючи інвестиції та розширюючи комерційні можливості. Впровадження міжнародних стандартів також значно підвищує довіру споживачів і медичних професіоналів до українських лікарських засобів, забезпечуючи більш високий рівень прозорості та безпеки виробництва [8].

Таким чином, реформа безперервно сприяє технологічному та якісному розвитку галузі, водночас зміцнюючи економіку країни шляхом підтримки місцевого виробництва та зниження залежності від імпорту. Завдяки цим процесам, перспективи розвитку фармацевтичної індустрії в Україні виглядають оптимістично, відкриваючи нові можливості для подальших інновацій та міжнародної співпраці.

Висновки та пропозиції. Реформа охорони здоров'я в Україні суттєво впливає на фармацевтичну галузь, акцентуючи на імплементації європейських стандартів якості та безпеки, що покращує міжнародну конкурентоспроможність і сприяє інтеграції виробництва в глобальні ринкові ланцюжки. Вдосконалення законодавчої бази та структурних реформ дозволяє Україні забезпечувати високий рівень медичного обслуговування, розвивати внутрішнє виробництво та зменшувати залежність від імпорту [10]. Ці кроки не тільки покращують доступність та якість медичних препаратів для українців, але й сприяють економічному зростанню країни, створенню нових робочих місць і підвищенню загального рівня здоров'я населення. Таким чином, проведені реформи мають далекосяжні позитивні наслідки для різних секторів суспільства та галузей економіки, що відкривають нові можливості для подальшого розвитку і покращення стандартів життя в країні.

Література:

1. Барзилович А. Д. Реформування системи охорони здоров'я в Україні: стратегічні аспекти. *Інвестиції: практика та досвід*. Вип. № 2. 2020. С. 134-140. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2020/23.pdf
2. Галай В. О. Стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні. Електронне наукове видання “Аналітично-порівняльне правознавство”. Вип. № 6. 2022. С. 189-194. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/273738/269079>
3. Закон України “Про лікарські засоби” від 17 вересня 2023 року, № 3345-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>
4. Капітан О. Проблеми та напрями удосконалення національного законодавства у сфері охорони здоров'я. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія: “Юридичні науки”. Вип. № 3 (35), 2022. С. 128-134. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/dec/29219/20.pdf>
5. Павло В. І. Проблеми реформування системи охорони здоров'я в Україні: інституційний аспект. *Актуальні проблеми економіки*. Вип. № 6 (228), 2020. С. 133-145. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2021/08/6.20._topic_Ivanchov-P.V.133-145.pdf
6. Парубчак І. О., Радух Н. Б. Реалізація державної політики у галузі охорони здоров'я в період викликів пандемії Covid-19 в Україні. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: *Державне управління*. Том 32 (71) № 1. 2021. С. 42-46. URL: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/1_2021/11.pdf

7. Клименко В. Фінансовий ринок : навчальний посібник. /за ред. Павлова В. І. та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. – 358 с.

8. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. / Л. Докієнко та ін. Київ : Академвидав, 2011. 408 с.

9. Шандрівська О. Є., Цветковська А. В. Дослідження фармацевтичного ринку України: у фокусі концентрація ринку. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія “Проблеми економіки та управління”. Вип. № 1 (9) 2022. С. 56-68. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/apr/27443/220198verstka-58-70.pdf>

10. Грицай С. О. Порівняльна характеристика правових засад оподаткування віртуальних активів в Україні: до їх легалізації та законодавчі перспективи. Вісник Національної академії правових наук України. Вип. 30, № 4. 2023. С. 197–227. DOI:10.31359/1993-0909-2023-30-4-197.

References:

1. Barzylovych A. D. (2020). Reformuvannya systemy okhorony zdorovia v Ukraini: stratehichni aspekty [Reforming the health care system in Ukraine: strategic aspects]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 2. pp. 134-140. Retrieved from: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2020/23.pdf [in Ukrainian].

2. Halai V. O. (2022). Stratehiia reformuvannya systemy okhorony zdorovia v Ukraini [Strategy for reforming the healthcare system in Ukraine]. *Elektronne naukove vydannia “Analitychno-porivnialne pravoznavstvo”*. № 6. pp. 189-194. Retrieved from: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/273738/269079> [in Ukrainian].

3. Zakon Ukrainy “Pro likarski zasoby” vid 17 veresnia 2023 roku, № 3345-IX. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text> [in Ukrainian].

4. Kapitan O. (2022). Problemy ta napriamy udoskonalennia natsionalnogo zakonodavstva u sferi okhorony zdorovia [Problems and directions of improvement of national legislation in the field of health care]. *Visnyk Natsionalnogo universytetu “Lvivska politekhnika”. Seriya: “Iurydychni nauky”*. № 3 (35), pp. 128-134. Retrieved from: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/dec/29219/20.pdf> [in Ukrainian].

5. Pavlo V. I. (2020). Problemy reformuvannya systemy okhorony zdorovia v Ukraini: instytutsiinyi aspekt [Problems of reforming the healthcare system in Ukraine: institutional aspect]. *Aktualni problemy ekonomiky*. № 6 (228), pp. 133-145. Retrieved from: https://ecoscience.net/wp-content/uploads/2021/08/6.20._topic_Ivanchoy-P.V.133-145.pdf [in Ukrainian].

6. Parubchak I. O., Radukh N. B. (2021). Realizatsiia derzhavnoi polityky u haluzi okhorony zdorovia v period vyklykiv pandemii Covid-19 v Ukraini [Implementation of state policy in the field of health care during the challenges of the Covid-19 pandemic in Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Derzhavne upravlinnia*. T. 32 (71) № 1. pp. 42-46. Retrieved from: https://www.pubadm.vernadskeyournals.in.ua/journals/2021/1_2021/11.pdf [in Ukrainian].

7. Klymenko, V.V. Akimova, L.M. & Dokienko, L.M. (2015), Finansovyy rynek [Financial Market], Center for Educational Literature, Kyiv, Ukraine. [in Ukrainian].

8. Dokienko, L.M. Klymenko, V.V. & Akimova, L.M. (2011), Investment management: training. Guide, Akademydav, Kyiv, Ukraine. [in Ukrainian].

9. Shandriivska O. Ye., Tsvetkovska A. V. (2022). Doslidzhennia farmatsevychnoho rynku Ukrainy: u fokusi kontsentratsiia rynku [Research of the pharmaceutical market of Ukraine: focus on market concentration]. *Visnyk Natsionalnogo universytetu “Lvivska politekhnika”. Seriya “Problemy ekonomiky ta upravlinnia”*. № 1 (9). pp. 56-68. Retrieved from: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/apr/27443/220198verstka-58-70.pdf> [in Ukrainian].

10. Hrytsai S. (2023). Porivnialna kharakterystyka pravovykh zasad opodatkovannia virtualnykh aktyviv v Ukraini: do yikh lehalizatsii ta zakonodavchi perspektyvy [Comparative Characterization of the Legal Framework for Taxation of Virtual Assets in Ukraine: Toward Their Legalization and Legislative Prospects]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy [Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine]*, 30(4), 197–227. <https://doi.org/10.31359/1993-0909-2023-30-4-197>

Журнал

Наукові перспективи

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»)*

Випуск № 6(48) 2024

Підписано до друку 28.06.2024 р. Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

*Видавець: Громадська наукова організація
«Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК No4957 від 18.08.2015 р.,
Андріївський узвіз, буд. 11, оф 68, м. Київ, 04070.*